

Oppveksten min i Liagrenda

26.4.19

Jostein Staverløkk

Innhold

Liagrenda	2
Brann	2
De første åra.....	3
Oss vart fler	3
Skole	4
Daktari	4
Strengt og pietistisk.....	5
Miljø.....	5
Jul.....	6
Ski	7
Søndags-skole.....	7
Skogsveien	8
Hobbyer	8
Arbeid	9
Onnarbeid.....	10
Avslutning.....	10

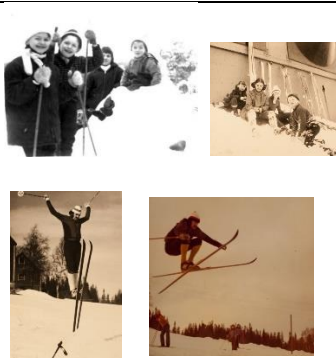

Liagrenda		
Rønningen	<p>«Sånn, no ha dokk fått lik my plass. Så no må det bi stilt» Odd og Sverre krangla om plassen oppi sengen og kom alder te ro om kveldan. Pappa såg se nødt te å mål opp senga med tomstokk.</p> <p>De bynda å vart trongt om plassen på Berglofta for ungan haidd komme jamt ette at dem haidd gifta se i 1946. Det va på tida å finn nå for se sjøl.</p> <p>Pappa så på et småbruk som va te salgs utpå Skova, men hainn hadd mer løst på Rønningen. Det va en plass som onkel Albert haidd rydda og bygd uti Liagrend', men som no sto tom etter at han flytta ni Nordlia. Pappa haidd sjøl vokse opp i Staverløkj'un som ligg berre nånn hundre meter lenger ned.</p> <p>Liagardan ligg en 7-8 km fra sentrum og består tå en 10-15 husstanda.</p> <p>Men no mått det bi i bestemmels og te slutt var det visst ho Marie, kjerringa ha Albert, som haidd sagt: «E ty han John skal få kjøp Rønningen». Og da vart det sånn. Det var kvinnfolka som bestemt – da å.</p> <p>Det haidd stått tomt i 15 år så det va nødvendig å puss opp og moderniser litt .F.eks. legg inn strøm. Men året etter, våren 1958, flytta mamma og pappa, Odd, Sverre, Bothild, Lars, Kjellrun og Synnøve inn i Rønningen.</p> <p>Familien fainn se godt te rette. Her kuinn all få utfold se.</p>	<p>Ta med tomstokk !</p> <p>Innflytting våren 1958</p>
Født	Den sommeren, under hersing nedpå gjerda, meldt e min ankomst og vart fødd på fødestua på gammelhemma.	
Brann		
Brann	<p>Men det skuill furt bi dramattikk. Kvelden før fastenlavssøndag 1959 hadd'n pappa før'n haidd lagt seg, satt på ei plate <u>istedenfor</u> magasinet på en sånn magasinkomfyr oss hadd. Varme på magasinet va gjesvint både for å koke kaffe om morran og likens for å hå en lunk te å tørk klær og sko. Og på plata haidd det nok ligget både klær og sko den her kveldn å. Utpå natta tok det fyr.</p> <p>Aill lå på kjøkkenloftet enda da, og Bothild huske godt ho mamma sa: «John, e tru det brinn ne»</p> <p>Så da var det å vekt og få ut alle. Det var samling uti fjøsa. «Men Synnøve – kor e ho hen?» Pappa sprang inn att og fainn ho settende oppi sengen. Så sprang en ut fjøse med henna og inn at for å bynn å sløkj.</p> <p>Flamman haidd fått godt tak både i kjøkken, gang og loftstrapp. Men pappa krøp innover golvet og fekk kobla på en vannslange. Etter heroisk innsats fekk han kontroll på brannen. E tru det va temmeleg lite om å</p>	 <p>Artikkel i adressa</p>

	<p>gjør om at hele huset kunne ha brønne ned.</p> <p>Så da vart huset ubeboelig en stund og te slutt i artikkelen i Adressa står det: «De er flyttet inn hos nærmeste nabo, Sivert Solum, men noen av barna er anbragt hos Staverløkks søster, Inga Solberg, og noen hos fru Staverløks mor, Serianna Hustøft»</p>	
De første åra		
Fjøset	<p>Men etter kvart vart skadan reparert og oss fløtta inn att.</p> <p>I bygdeboka står det at oss i 1966 haidd 3 kyr, ungdyr, en gris og noen sau'e. Oss haidd høner å. Mer enn nok te sjøluhold og kortreist mat. Bilde fra onnarbeid på Kjotrøa</p>	 <p>Onnarbeid på Kjotrøa</p>
Fjøs- knakken	<p>E kjem i haug at e som litin oft va med ut i fjøset. E satt på fjøsknakken og følgt' me'n mamma. Ho mjølka og fortalt me om Jesus. «Hvis oss gjorde eller sa stygge ting, fikk oss svarte flekker i hjertet. Men da kunn oss be til Jesus om tegjevels og han kunn vask bort de svarte flekkan att».</p> <p>Det herre og my mer, vart fremført med stor entusiasme da e som 3-4-åring stod på en stol og va predikant i diverse familieselskap.</p>	
Oss vart fler		
	<p>Men oss vart fler. Tvillingan kom te, og ette kvart ho Ingrun og ho Kari.</p> <p>Stor-Sivert kommentert en gång at det begynt' da vel å bi nok unga no. Da haidd'n pappa svårra: Det overlater e te Gud å styre.</p> <p>Da haidd visst StorSivert replisert: «Nå, e vet itj e haidd villa litta helt på den kar'n i den saken e da»</p> <p>Komplett familie</p>	
Ved bordet	<p>Kjøkkenbordet vart for lite og vart utvida me i stor sponplate. Oss haidd faste plasser og sang bestandig bordværs. Oss lært matro og respekt for maten. En mått bestandig åttå opp og «fårrå åt fint» som ho mamma sa. Kveldsmat var stas. Som regel va det te. Ferdigblanda og sukret. Men det kunne å vårrå kakao, særlig vinterstid. Da mått de helst vårrå SOL kakao.</p> <p>Bilde fra en julkveld.</p> <p>Mamma var fantastisk te å orn'te mat. My folk krevd store posjona, men ho hadd full kontroll. Og oss fekk bestandig åttå oss mett.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ho hadd et stort bakstertrau og båkka skikkelig god hembåkkåkaku. 6 store kaku i slengen. • Ho orna, e vet itj kor mange sorter til jul. • Ho rørte i blodet når det var slakting, skar opp fleskbita og koka blodpøls. Ordna koka- og spekemorr, rull, sylt, kjøttdeig og anna kjøttmat • Ho stekt kjøttkaku i dusinvis – det var søndagsmiddagen - med ertestuing og tyttebær åttå. 	

	<p>Ikke så sjelda va det andre unger attmed borda. Både Sølvi, Inger og Eistein og andre va jo my me øss, og når ho mamma spur dem om dem haidd ete, så svara dem som regel «Nei». Dem tøkt nok det var stas å åttå sammen med oss som var så mang.</p> <p>Nedi bordskuff'un var det flatbrød og spekemat. Det kuinn å vårrå et sånt emaljert med lokk. Der va det stekt flesk. Å varm opp det og dypp kakubita nedi - det var godsaker.</p> <p>Sang: Gryta hennar mor</p>	<p>Gryta hennar mor</p> <p>Blant ljose barneminne er gryta hennar mor Ho står på gamle tomter der ville blomar gror He er nok slitt av sleiva, av rust og tidas tann Men ingen kan fortelja som gamla gryta kan</p> <p>Refs. Gryta hennar mor, gryta hennar mor Blant ljose barneminne er gryta hennar mor</p> <p>No er det lenge sidan, og mange år har gått Far og mor er borte, si kulle har dei fått Men endå kan eg høyra, ståket kring vårt bord Då alle skulle mettast av gryta hennar mor</p> <p>Og gryta kan fortelja om gode snille far Som gjennom tunge tider, si bør til gryta bar I slitt for mange ungar, i solskin som i frost Om den som signar maten, sjøl fattigmannens kost</p> <p>Eg høyre fuglen syngja, som dengang vi var små Og himlen er den same, evig ung og blå Men blant dei såre minne, der er ei gleder stor For Gud har planta blomar, kring gryta hennar mor</p>
Skole		
Havre- suppe med mysost	<p>Mamma vekt oss når oss skuill på skulin. Banket med en kniv i veggen og ropa oss ned. Hos smor bestandig matpakk'un. Kaku med mysost på og havresup til var standard. Kunne hende oss fikk med oss et lite glass med syltetøy å.</p>	
Pugging	<p>Oss satt attmed brødfjøl'n og ot frokost. På radioen var det andakt. Men itj så sjelda va det høring i lekse. Det kunne være salmevers, buda eller gangetabellen.</p> <p>Men plutselig så oss at bussen venta, og da storsprang oss nedover gjerde...</p>	
Daktari		
Daktari	<p>Daktari var mer spennende enn skul og leks. Det va en serie på fjernsyna fra en dyrehospital. De va midt i blinken for oss. Oss snekret bur og orna walkietalkieer. Eldhuset va hospitale.</p> <p>Daktarigjengen</p>	<p>Daktari intro</p>
Fjellfinn og Mikkel	<p>Mikal og Sverre fainn et revehi nedmed Midtli'n og to med seg revunga hem.</p> <p>Inger fekk en (Mikkel) og oss fekk en (Fjellfinn).</p> <ul style="list-style-type: none"> Fjellfinn vart itj så gammel. Hain ot ti se nå kvasst puinn eldhusa. Det var stor sorg når hainn dødd. Mikkel henna Inger oppholdt seg rundt husa Frempå ganske lenge. 	
Radio og TV	<p>Lørdagskveldene var det barnetimen. Da va det å samles buinn radioa og høre hørespillet. Det var spennende. Og va oss heldig så fikk oss en bit banan og kuinn kose oss med attåt. Oss satt på divana og løfta opp fotan så ho mamma kuinn vask golvet.</p> <p>Det gjekk ganske leng fyinn oss fekk fjernsyn. Men når oss itj kuinn sjå fjernsyn hem, så mått oss bort å sjå. Så oss løft og benka oss ned både Frempå og sy Haua for å sjå. Det kuinn vårrå Familien Flint, hopprenn, Kvitt etter dobbelt, Lurifaks, skøytelep og my anna.</p> <p>Så etterkvart mått'n pappa gi ette å kjøp fjernsyn...</p>	

	<p>Da vart det barneTV hem. Oss fekk i litersflask me Solo på deling. Da vart glassa satt opp i rekke på bordet. Brusen vart rent sakte i glassa og alle passa på at det vart nøyaktig lik my i kvart glass.</p> <p>De henda oss kranglet oss til å sjå Kruttrøyk, men når fjernsyn-teater dro i gang med banning og sverting, så var mamma sterk og klar: «Skru tå derre skiten». Erik Bye derimot – da mått oss vårre still.</p>	
Snakket og gikk i søvne	<p>Flere i familien kunne både snakke, synge og gå i søvne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pappa sa: «No må du ligg rolig Jostein, for no kjem det et gruslass fremfor senga di» • Olav sang første verset og begynte på det andre av «Jeg er så glad hver julekveld» • Synnøve kom ned på kjøkkenet en kveld, tisset på vedkassa, og gikk opp på loftet og la seg i senga og sov videre. • Lars stod opp i søvne og skulle pess ut gjennom glaset (fra 2.etg). Han stod på kne og det gikk itj likar enn at han datt ut og vakna i sanddungen uti garda. Da henta en spade i fjøsskjulet og banka på døra. Pappa vakna omsider og skvatt når'n åpna døra og Lars stod det i kvit helmakko. 	
Strengt og pietistisk		
Fotball og anna lek	<p>Oss sparka fotball oppi garda. Måle va imella bura og låvam. Her vart det spelt mang en kamp og synsparka mang i glasrut.</p> <p>Oss sykla my - både hit og dit. Oss lekt blekkboks ut og blintjuk inn. Kasta på stekka - både ut og inn. Rappkjeft, Yazty, svartper og kinasjakk.</p>	
Kortspill	<p>Men aldri kortspill. Det var noen som prøvde seg, men det vart kontant avslått. «No sånt stygghet vill itj e hå i hus». Så da spelt oss kort på Bergum. Bestemor var itj så streng...</p>	
Beatles	<p>Odd kjøpt se platespellar, og innimellom når'n va hem, kom en Sivert og'n John Magne var på besøk. Da va dem oppå lofta. Og da spelt dem singla med Beatles, Monkeys og anna «bråk» som pappa kalla det.</p> <p>En gång vart det styr når'n pappa oppdaget at Lars å va oppå lofta å. Da kjem e i haug at'n pappa sa: «De e en ting at du Odd, og dåkk toan, høre på det her, men dåkk fæ itj forhåva en Lars ...».</p>	
Langt hår	<p>Pappa va å fortørnet for at Odd slapp til langt hår. En gång oss vart bedd i brølløp borti Amdal. Da vart det gjort klart, at skuill en Odd vær med dit, så skuill en pent kløpp håret. Odd var slett itj enig, men det enda med at han satt'n på en knakk på kjøkkengolvet å gret, når'n pappa bruka kløppmaskina opp gjennom nakken på'n.</p> <p>Så en Odd vart me. Og han spelt kontrabass te dans hele natta, men håret vart itj kløft att fynn hain bynda i militæret.</p>	
Miljø		
Erting og mobbing	<p>Vet ikke helt koss e skal beskrive «miljøet» hem. Noen var besatt til å erte og orn spettakkel. Mamma tustra rett som det va: «Slutt no da før det bli skrik att».</p>	
Fortrolighet	<p>Det var lite fortrolighet. Oss visste at ho mamma og'n pappa va gla ti oss, men det ble ikke sagt så oft. Det var sjølsagt og var visst ikke nødvendig</p>	

	<p>å si. Oss måtte forstå ka som vart forventet tå oss. Det henda at oss fikk skryt ja, men det va jammen itj ofte. Det va itj så tette forhold på den måten. Lite med godord og gode samtala. E ha itj nå enkel forklaring på koffer det var sånn...</p>	
Ola	<p>Mamma fødd en gut den 3.mars i 1968. Han var nr 12 og dessverre død. E kjem i haug at ho Kjellrun skrek oppå loftsganga når oss fekk beskjed. E var snart 10 år og kjem i haug at e va me'n Inga på besøk åt'n mamma. Mamma gret og sa hun følte seg så ensom. Hun bebreidet seg selv for ikke å få frem fødselen første gang hun var på fødestua.</p> <p>Mamma kom hjem for seg sjøl. Ingen sa nå. Ingen spurt. Ingen begravelse. Ingen minner. Bare en merkelig stillhet.</p> <p>Senere fikk e våttå at han haidd fått navne Ola og vart lagt i kista sammen med en annen som nylig var død. Det e itj så leng sea oss fekk namne hass på gravstøtte.</p> <p>Kan oss søng den songen ho mamma song åt oss når vi va små. Nå lukker seg mitt øye...</p>	 <p>Nå lukker seg mitt øye Gud Fader i det høye i varetekt meg ta fra synd, fra sorg, fra fare Guds engler meg bevare som ledet har min fot idag.</p>
Jul		
Jul	<p>Oss gledd oss sjølsagt te jul. For da kom en Odd hem med Donald-blad. Det va stor stas. Da vart det stilt i ri...</p> <p>Men kvinnfolka vaska rundt i hele husa. De minstan vart badd i balje på kjøkkena fyinn dem fekk på se finklæa og fekk gang inn på stuu – en etter en.</p> <p>Det vart bestandig sent før alt var klart. Og ventetiden var lang. Men til slutt vart golvet på kjøkkenet vasket og bordet ble dekket. Som regel var oss hem alle sammen.</p> <p>Pappa leste juleevangeliet og bad før oss sang «Et barn er født i Betlehem». Det var kjøtt og kjøttkaku og alt godt attåt, med moltekrem te dessert. Det va tradisjon at gutongan skuill vask opp koppan julkveld'n.</p> <p>Det var ikke så voldsomt te gåvå. Som regel va det nå oss trong. Men så kuinn de å vårrå et spell, i lommløkt å legnandes.</p> <p>Mamma fekk bestandig tåfler tå'm pappa. Når all pakkun va pakka ut, åpnet oss kjellerluka og kastet alt papiret nedi kjellar'n.</p> <p>Julkveld fikk oss vårrå opp leng, men de var trivelig å gang å legge seg å da. For det va det var fyra opp på loftøm. Det va jo gamle hus, og på loftøm va det itj innerglas, så her kunne det t.o.m. vårrå snø i glaspostøm når været var såless. Men no va det godt og varmt, og det lukta grønsåp. Det var så trivelig.</p>	 <p>Koss sjer tøflan ut i år tru?</p>
«God jul»	<p>Om mårrån første juledag kom ho mamma med vin og småbrød på senga. Når ho åpnet døra ropt ho «God jul».</p>	

	Juleda'n mått oss vårrå inn, men de va greit. For da kunne oss sjå «Tante Pose» eller spell nå spell.	
Juleselskap	Det var tradisjon å bi bedd i juleselskap og sjøl om oss va mang vart bedd rundt om til naboene i grenda. No'n te meddag og no'n te kaffe. I juleselskap vart det som regel servert vin og småbrød når en kom, og kaffe og litt mer mat senar. Vin va spennende, særleg rabarbravin henna Oline ni Staverløkj'un.	
Ski		
Ski	<p>Det var løpu og spretthoppa overalt. Itj berre oss, men de ander ongan i grend kom å. Dem å tøkt det va artigar å renne seg når en va mang. Opp og ned på gjerdøm. Opp i Eijin. Utom sommerfjøset has Olaf. De va det kunsten å finne bakker kor oss kuinn utfordre hverandre. «Tørs du å renn her da?» var en kjent strofe.</p> <p>Men bakken nedfor stuun var nok favoritten. Der ha det vørre mangt et hopprenn. Bakkin va itj så bratt, men med god sprett og topp fart kuinn det bi nån fine svev når forholda va god. Både ho Jenny og StorSivert kuinn stand ni gara å sjå på oss.</p> <p>Var en helt for seg sjøl, og Jenny og Sivert ikke var å se, rakk skistaven akkurat opp slik at en kunne kakke på glaset for å få nonn inn te å sjå på.</p>	
Smibakken	<p>Men det va i smibakkam det var mest spenning. Der hoppet oss uta stava og ette kvart me hoppski. Det var egentlig en fin bakke, bortsett fra at det var vanskelig å både å få fart og å stopp.</p> <p>Det stod i smie nedpå på flatunj og ovarennet gjekk over gardsveien åt Staverløkj'un. Det var, mildt sagt, et krevende tilløp.</p> <p>Ikke rart oss ble ganske gode på ski 😊.</p> <p>Jeg snører min sekk</p>	<p>Jeg snører min sekk, jeg spenner mine ski, nå lyser det så fagert i heien. Fra ovnskroken vekk! Så glad og så fri mot store, hvite skogen tar jeg veien.</p> <p>I fykende fei jeg baner meg en vei blant vinterkledd stubber og stener. Den susende vind meg stryker om kinn, og snøen drysser ned fra lave grener.</p> <p>De vinger på fot gir liv og lyst og mot! Nå stevner jeg mot høyeste tinden! Alt tungt og alt trått, alt smålig og grått, det stryker og det fyker vekk med vinden.</p> <p> Og når jeg så opp, og skuer jeg fra topp den lyse dal med skoglier blandet, da banker mitt bryst, jeg jubler med lyst: Jeg elsker, å jeg elsker dette landet!</p>
Søndags-skole		
Søndags-skole	Pappa haidd søndagsskolen. Først va'n fremmi kjøtrødsskulstun, men ette kvart i stuun hem. Han haidd flanellograf og brukte mye eksempler og bilder. E spelt som regel gitar.	
Wiener-brød	Mamma satt på vedkasse og ho haidd bestandig ferske wienerbrød klar på kjøkkena. Så når all har fått stempla «feska i garnet» på søndags-skulekortet, så vart det servert kaffe til de vaks'n og saft åt ungøym. Det gjekk ned på høykant fynjr det bars ut på ski eller annen lek at.	
Ingmund og Noa	En gang han Ingmund kom nedi Staverløkja at etter en søndagsskole, lurte ho Oline på hva han John haidd snakka om. Ingmund fortalt ivrig om at han haidd hørt om en Noa. Hainn haidd bygd en stor båt oppå et fjell og samlet to av alle slags dyr inni den. Så haidd det bynda å regn så gæle at vatnet flomma over hele jorda. Men han Noa og dyra va oppi båta og kuinn gang ut at når vatnet kom bort att.	Min båt er så liten...

	Så sa'n te slutt: « Va itj det i god skrøn Olina »?	
Staverløkja	<p>Oline og Olaf haidd itj unga sjøl, men dem va kjøle gla ti onga. Så oss var der ganske my. Olaf va en orginal og fainn på my rart. Det var som et fristed.</p> <p>Her fekk oss småkkå snus oppi nasen, hjelp te å smi pila åt arbusten, kjør hest m.m.</p> <p>Oppi eldhusa va de en stor omn og fint å bakkå f.eks. flatbrød. Når ho Emelie ni Moa va «baksterkjerring» og bakkå flatbrød åt oss, va oss ned med mat åt'n. Da orna ho som regel en kvarsin mjuklev åt oss.</p>	
Yngres	<p>Oss va med på yndres. Som regel va de Brynjar som kjør. Det kuinn vårrå både 5-6-7 og 8 unga som ramla ut av bila når oss va frem på Hauka skule. Det var både praktisk og teoretisk.</p> <p>Praktisk kuinn vårrå småsnekkering av f.eks fuglebrett, lag te korge tå pedikk og leknandes.</p> <p>Teori var det loddsalg, konkurransa. Men det va bestandig sang, utlodning og en kort andakt.</p>	<p>Ungdommens frelser, hør oss når oss beder: Let etter dem som ennå selv ei leter. Døvet av verdens larm og lyst og pine er de dog dine.</p> <p>Og når du hører sjelens sukk det stille, ser hvor de lengter uten rett å ville, lær du dem da på bønnens vinger stige opp til ditt rike.</p> <p>Vis dem deg selv, så unge øyne stråler! Gi dem din kraft som bærer og som tåler! Salv dem med Ånd og gi dem seirens gave over det lave!</p>
Korps	<p>Erling Gynnild var en fantasisk lærer. Han startet å me skolekorps. Synnøve spilte althorn og e tromm. Men pappa tykt det ble for mye oppfølging, og han haidd ikke spesielt lyst til å sitte bingovakt borti Hovvåhusa. Så når tvillingene masa om å få begynne, så kjøpte han trompet åt dem på den betengelsa at dem itj skuill begynne i korpsa. Forstå det dem som kan. Dem lært sjølsagt aldri å spell og trompeten vart liggan på lofta..</p>	
Skogsveien		
Veibygging	<p>Mange i grenda var engasjert i arbeidet med veien som ble bygd forbi oss og utover mot Hauka. Skogsveien. Pappa var skytebas og jeg var Litjbas. E lika å finn stena som kuinn brukes som «hene» - sånn som de voksne brukt på ljaen.</p>	
StorSivert	<p>Stor-Sivert var også med. Han sto på <u>veiskrapa</u>. Når etter hvert storskapa kom, passet han på at veien var klar. Han ropte «Holop holop – må dåkk hå dåkk tu veia unga, for no kjæm storskråpa».</p>	
Veigrinder	<p>Med veien kom å grindinj. Det va visst 15 grinder fra Heggvolla og te Hanshus. Men sjøl om de va te stor irritasjon for enkelte, så va dem en fin inntekstkilde for oss ongan. Oss åpna grinda og fekk fekk som regel nån øra. Sjøl om det var mest koppårmynt, vanka det en og anna 10-øring og kanskje en 25-øring. Særleg om søndagene kuinn det vårrå bra. Oss hadd grinda norfor veia vår og Gunnbjørg passa grinda fremme Gammeljoa. En gång vart ho sport om kor my ho bruka å få. Da svårå ho: «E bruka nå å få i tron».</p>	
Hobbyer		
Egg og høns	<p>E haidd vel tjent no'n kronu, kanskje de va på potetopptaking, så e kjøpt me no'n hønkyllinger. Dem voks og begynte etter kvart å legg egg. Unntatt hanen - ainn vart folkvond, så hainn vart tuska. Men hønun verpa og e gikk rundt åt kjerringøm i grend og selt egga. Flere tå dem</p>	

	<p>haidd hønu sjøl, men tykt nok dem villa gjør stas på den unge eggsegeren. Pappa kjøpt mjølet og e selt egga. Bra business!</p> <p>Men alt har en slutt og etter nånn år skuill hønun tas av dage. En tå brørn min to da med seg hønu opp på låven, kastet dem ut gjennom glaset, mens e sto puinn og skjøt de me haglegeværa. E æ itj helt sekker på om oss fikk livet tå så mang på det viset, men de va da ganske artig...</p> <p>Og oss skal <u>ikke</u> synge jeger bom bom no...</p>	
Fiske etter laks	<p>Oss lika å fisk ni elven. Det er skikkelig gaup-terreng nedme der. Oss mått kliv på berjum og gang store omkroka for å kom rundt. Men oss va vant og ingen tå oss drukna. Ikke så gæle stor fesk, men både mamma og katta var godt fornøyd når oss kom opp att med en 8-9 ørretta.</p> <p>Jeg og Mikal skulle i Amdalsfossen og fiske etter laks. Det var nok en av mine første laksturan e haidd, og pappa sa at hvis e fekk laks så skull'n åttån rå.</p> <p>Han haidd lagt se når oss kom opp att fra elven om kveld'n, og det va artig å gang ut i kammerset og kast en 5 kg-laks'en på senga has å si: Versågod og begynn å åttå ! E selt laksen og kjøpt me ny snell for pengan som e fekk for'n. For no skuill det bi laksfesking ja! Men e fekk itj nå fler laksa den sommårn.</p>	
Arbeid		
Mynt-samling	<p>E vet det her e et skrøpelig bilde, men det e tå mynsamlingen min – jeg vet ikke akkurat når de e tatt. Men det er et skrin som jeg laget på sløyden med fyrstikkesker oppi, og et metallskrin. Men en myntsamler må jo helst ha orntle album, og særle når'n e me ti Soknedal Numismatiske forening.</p> <p>Jeg spurte pappa om jeg fikk penger til et myntalbum. Men det var dyrt og som venta fekk e blankt avslag.</p> <p>Men ette i stund kom en og lura på ker det kosta. De fortalt e og da sa'n at e skuill få det på i betengels. «Å, ke fer nå da» e venta me nå overla. «Jo, hvis du tømme møkk-kjelleren, så skal du få peng til å kjøpe albumet».</p> <p>Det va en bra jobb, for en kom berresåvidt inni møkk-kjellarhølet med Klættskuff'un, så en mått håndless alt med møkkgrep. Men e sett i gang, Gråtassen gjekk på to hjul, vart styrt med sibremsum og slurpa bensin. Men itj så leng ettepå va møkk-kjellarn tom, og e kuinn fløtt myntan fra fyrstikeskøym og over i et fint myntalbum.</p>	
Traktor	<p>Oss haidd kjøpt traktor i 1963 og e kjem godt i haug når'n kom. E va 5 år å klatra opp på lastebilen som kom me'm. E trykt på en kvit knapp attme ratta og skvatt når det kom en kvasst hyl fra fløyta.</p> <p>Itj rektig alt gjekk lik smertefritt. F.eks. når e skuill kjør opp en mjølsekk, så nådd itj e rektig neppå pedalan når e skuill gir om, og det bars attinj. Men heldigvis sto litjgarasjen der og stoppa traktorn så en itj for utfor</p>	Bilde fra onnarbeid med traktor

	<p>berjhåmmårn og nedpå veien. En gång held en ønger bror på oppå traktora som stod parkert norfor stu'un. Om hainn datt eller hoppa tå, de vet itj e, men guten vart i vartfall att oppi gara når traktorn for for se sjøl nedover gjerde.</p> <p>Men stort sett gjekk det bra. Oss va med frå oss va berre små og oss vart vant te å arbeid. Både med og uta traktor.</p>	
Onnarbeid	<p>Når det var onnarbeid hem kom mamma som regel ut med kaffe og mat. Rabarbrasyttetøy på kakuskiva. Det henda det va tomtebrygg å. Hvis dem ni Staverlin held på samtidig, så vart det ropa «Kaffe her no». Og da kom dem over utgarden, satt se oppi en grasdonge og drakk kaffe sammen med oss. Det var trivsel på sitt aller ypperste.</p>	<p>Bilde fra Storsivert i grashaugen?</p>
Ferie til Kamben	<p>De va itj så my feria. Kanskje kuinn det vårra en sommerleir, men helst va det arbeid hem, på Bergan eller nånn anner plassa. <u>Bilde</u> er fra en blåbærtur. Oss kjør traktor.</p> <p>Oss slo graset på Kamba å. Oss hersja itj, men høya det på marken. «Fint saufor» sa pappa. Da va det godvær og det va som en ferietur. Pappa haidd vært på Kamben om somrene da han var liten unge og haidd mange minna derfrå.</p>	<p>Bilde er fra en blåbærtur</p>
Biltur	<p>Kamben hørt Staverløkja te, og hainn Olaf kommentert at'n pappa itj haidd med ljå når'n skuill dit å slå. Men pappa haidd kjøpt se traktor med <u>medtmontert Busatis Slåmaskin</u>, så ljå trångtes itj.</p> <p>Men etter at pappa kjørt opp og fikk kjøpt bil, ble det en og annen biltur. <u>Bilde</u> her e frå en tur te Hjerkin.</p>	<p>Ferietur til Hjerkin</p>
<u>Avslutning</u>		
Kvartetten	<p>Te slutt mått e ta me Kvartetten. Olav, Finn, Pappa og Ole. Senar vart det supplert både me'm Sigmund og Odd. Dem song på møta her i misjonshusa, på stevna, teltmøt og legnandes. Gode gamle bedehussanger. Det va itj så avansert, men det kom fra hjerte - og fann plass i hjerte åt dem som hør på.</p>	
Slutt	<p>Ette at han Brynjar spur me om det her - leng fyrry jul, så ha e tenkt my på oppveksten. Masse av opplevsela og minna ha komme fremmi bevistheta att. E tru e kuinne skrivi i bok. D æ vemodig og ømle å tenkj attendat.</p> <p>Det her var berre nån få glimt. Det kuinn vårre tøffe tak, men det står respekt tå å oppdra 11 onga under såpass trange kår. Men e vil sei at det var vidunderlig å få veks opp i Liagrenda på 60-tallet.</p> <p>Takk for meg.</p> <p>Sang</p>	<p>Hvi skulle jeg sørge</p>